

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Francozi za Evropo Primorska združena ob Vinku Vodopivcu

Veliko je bilo pričakovanje za izid nedeljskega referenduma v Franciji o glasovanju za ali proti Maastrichtu oz. za potrditev ali zavrnitev značnega lanskega sporazuma držav Evropske gospodarske skupnosti o tesnejši zlasti gospodarski (pozneje pa tudi politični) povezavi. V potrditvi sporazuma so videli možnost za okrepitev in nadaljevanje sedanjih političnih prizadevanj za novo Evropo, v njegovi zavrnitvi pa usoden udarec na poti evropske integracije.

Besede, a ne dejanja

Ko se je končala druga svetovna vojna in je zatonila zvezda Hitlerja in drugih mogotcev, je bilo upati, da bo prenehalo v glavnem tudi vse gorje, ki je vsa ta desetletja te mogotce spremljalo.

Današnji pogled na svet pa mora ugotoviti, da se vse to gorje ponavlja po raznih krajih sveta. Zopet slišimo o groznih taboriščih na Balkanu; zopet nastajajo v raznih deželah celi valovi beguncev, znova in še huje razsajajo lakota in bolezni, ki lakoto spremljajo; zopet se na debelo teptajo človekove naravne pravice, ki so bile slovesno sprejete v Helsinkih, a niso še dobile državljanjske pravice povsod.

Zopet so tu razna razločevanja, ki izhajajo iz različnosti narodov, jezikov, vere. Ta različnost je povod za zapostavljanje in sovražstvo med narodi in posamezniki, kar zopet povzroča neizmerno gorje. Različnost bi morala bogatiti ljudstva in posameznike, saj je v vsakem narodu in posamezniku kaj dobrega in posnemanja vrednega. To bi moralo prevladovati povsod, pa bi zmanjševalo napake, ki brez njih nihče ni.

Geslo francoske revolucije, ki ga je povzela po evangeliju: »enakost, bratstvo, svoboda«, bi moralo v dejanju zaživeti in ne ostajati le na papirju in v dokumentih.

Mnogi dobromisleči iščejo rešitve v nadvse zapletenem življenju današnjih dni, a ga ne bodo našli, če ga ne bodo gradili na Kristusovem nauku o ljubezni in pravičnosti. To je edini neizpodbitni temelj pravega življenja za posameznike, narode in državne skupnosti, edini pogoj za pravo blagostanje in rast. Le v luči Kristusovega nauka bodo prenehala taborišča, se bodo vrnili begunci zopet na svoje domove in jih zopet obnovili; zavladalo bo znosno življenje kljub vsem križem in težavam, ki spremljajo na tem svetu vsakega človeka.

Vsi moramo pomagati pri gradnji novega sveta z razumevanjem bližnjega, s potrpljenjem in tudi z molitvijo za skupni blagor svojega naroda in vsega sveta.

k. c.

To še posebej v sedanjem težkem trenutku za ekonomijo in finančno ter monetarno politiko držav članic, kar je zlasti prišlo tako močno na dan po nedavnem razvrednotenju lire.

Francoski volivci so se v nedeljo odločili za nadaljevanje začete poti za Evropo. Seveda ni šlo za plebiscitarno zmago pristahev za »da«, saj je bila zmaga res komaj za las. Za je namreč glasovala 51.05% volivcev, proti pa nekaj nad 49% glasov. Vidi se torej, da je bila sedanja zmaga evropeistov težka in skromna, vendar pa je realistično le prinesla novo jamstvo za izvajanje maastrichtskih sklepov z lanskega decembra. Predsednik Francois Mitterand je v svojem TV nagovoru takoj po izidu izrazil podobne misli in se zahvalil francoskim volivcem za dano (čeprav ozko) zaupanje. Predsednik Evropske komisije (vlade) Francoz Jacques Delors pa je pripomnil, da bo treba vseeno vzeti v poštev skoraj polovico Francozov, ki so se odločili za »ne« s tem, da se nekoliko preveri v Maastrichtu sprejete obveznosti. O tem bo verjetno odločal skorajšnji vrhunski sestanek predsednikov vlad oz. držav EGS, za katerega se zavzemajo tudi angleški premier Major, nemški kancler Kohl in italijanski ministrski predsednik Amato.

Izid francoskega referenduma pa na vsak način kaže, kako težka je pot do politične in gospodarske Evrope. Države članice in njih državljani so marsikdaj še preveč prežeti z vero v popolno državno suverenost, obenem pa tudi z deloma močnim nacionalizmom. To še posebej danes, ko marsikje skrajna desnica vedno bolj odkrito kaže svoj pravi obraz. Dovolj da spomnimo na razne proti židovske manifestacije po Evropi, na izbruh nemških mladih neonacistov in na vedno bolj vidno nasprotovanje tujim priseljencem po zahodni Evropi.

Spectator

Owen in Vance proti kantonizaciji BiH

Bosansko vodstvo se je kljub začetnemu odklonilnemu stališču le udeležilo nadaljevanja ženevske konference, vendar pa ta po poročilih konec tedna ni prinesla nikakršnih rezultatov - nasprotno, pogajanja so zastala, saj je zunanji minister Bosne in Hercegovine Silajdžić menda dejal, da se z vojnimi zločinci (pri tem je seveda mislil na Srbe) ne bo pogajal. Precej upanja zdaj zbujajo izjava obeh voditeljev mirovne konference lorda Owena in Cyrusa Vancea, da kantonizacija BiH nikakor ne pride v poštev, kar komentatorji ocenjujejo kot Izebtegovičevo zmago.

Sicer pa se boji v Sarajevu in drugod po državi nadaljujejo, medtem ko je bosanski predsednik naskrivaj z letalom ZN odpotoval na zasedanje generalne skupščine ZN v New York. To pa je bilo tudi prvo letalo, ki je po 17 dneh od sestrelitve italijanskega letala pristalo na letališču Butmir. Izebtegovič naj bi v palači

V nedeljo, 20. septembra, je bila goriška Primorska združena, kot je najbrž bila združena samo ob pogrebu nadškofa F. B. Sedeja l. 1931. V nedeljo pa nas ni združila žalost, temveč spomin na Vinka Vodopivca, duhovnika in skladatelja, ob 40-letnici njegove smrti. Slavje je povečalo še izredno lepo septembrsko popoldne, kakor bi se hotela tudi narava oddolžiti možu, ki je toliko lepih pesmic skomponiral: združeni smo bili torej vsi, ljudje in narava ob župni cerkvi v Kromberku, kjer je Vinko bil za dušnega pastirja od leta 1907 do smrti 1952. Vse to je povezovalo liturgično slavje s sv. mašo, ki jo je daroval g. škof M. Pirih ob somaševanju kakih 30 duhovnikov, in po maši kulturni program. Zamejce je pri somaševanju zastopal škofov vikar dr. Oskar Simčič. Med mašo so peli združeni zbori Vodopivčevo Latinsko mašo, ki so jo njega dni peli po naših cerkvah in jo pejejo tudi danes, ko nanese priložnost. Med mašo so peli tudi Vodopivčeve evharistične pesmi. Sploh je bilo v nedeljo vse pristno Vodopivčevo, saj drugače biti ni moglo, ko pa je njegov kompozicijski opus tako bogat, kakih 1500 enot, in prilagojen posebno okusu in potrebam slovenskih primorskih ljudi.

Med mašo je g. škof orisal lik Vinke Vodopivca kot duhovnika in kot glasbenika. Saj je oboje bil, kot je zapisal na podobico ob zlati maši:

Učitelj oče in organist,
bila mati sveta žena.
Da mašnik sem in komponist,
hvaležen sem obema.
Kdor melodijo srca dal,
so očka dragi bili -
da mašnik božji sem postal,
so mamca izmolili.

Rojen v Ročinju leta 1878, kjer je oče bil za učitelja in organista, je potem romal v razne vasi, kakor je ro-

Koprski škof Metod Pirih blagoslavlja spomenik Vinku Vodopivcu

mal oče kot učitelj. Bil je tudi v Podgori. Kot bogoslovec je študiral v Gorici in postal mašnik, ko mu je bilo 23 let. Po kratki službi kot kaplan v Kamnjah in v Črničah, je prišel v Kromberk in tu ostal.

Zavedal se je, da je dušni pastir in je zato resno skrbel za versko življenje faranov tudi z ustanovitvijo Marijine družbe. Pri vodstvu te slednje mu je pomagala grofica Nicoletta Coronini, saj so takrat Coroninijevi stanovali v bližnjem kromberškem gradu. Ta je župniku pomagala tudi pri verouku, ki se je takrat vršil v župnišču ali v cerkvi.

Ko je g. škof poudaril Vodopivčevo delo dušnega pastirja, ni mogel mimo njegovega glasbenega ustvar-

Vrnitev k sončni uri

V nedeljo, 27. sept., se povrnemo k sončni uri. V noči od sobote na nedeljo bo treba pomakniti kazalce na uri za eno uro naprej.

V najboljšem primeru bo morda spomladi prišlo do vojaške intervencije, najverjetneje pa se bo BiH za dolga leta spremenila v nekakšen balkanski »Libanon«. Obrambni minister je bil mnenja, da bi v primeru vojaške intervencije v Bosni, Srbija lahko reagirala s povračilnimi ukrepi, ki bi jih v obliki letalskih napadov in raket lahko bila deležna celo Slovenija.

Medtem se življenje v Srbiji spreminja v moro. Na bencin je treba v vrstah čakati po več dni, plače pa so zdrknile na vsega 70.000 lir. Primanjkuje zdravil. Na Kosovu oblasti tudi letos Albancem ne dovolijo šolanja, preko 125.000 albanskih delavcev pa so preprosto odpustili z dela. Opozicija, ki je volitve bojkotirala, v državnih organih nima več zastopnikov in je potihnila, od uvedbe embarga pa molči tudi Milošević. Zdi se, da je izgubil tudi podporo Armade, katere vrh se celo zasebno druži s Paničem. L. Marc

janja, ker se eno in drugo v življenju Vinka Vodopivca nerazdruženo prepletata. Ne moreš ločiti Vodopivca mašnika od Vodopivca komponista, če hočeš imeti celotnega Vinka Vodopivca. Omenil je zato njegovo ustvarjanje kot skladatelja, ki je silno bogato, in so ga šele sedaj pregledali in zbrali, ker je ob njegovi smrti marsikaj ostalo v privatnih rokah. Šele sedaj na poziv pripravljalnega odbora so se oglasili privatniki ter pobrskali po miznicah in arhivih in marsikaj nanovo odkrili. Vodopivec je bil predvsem skladatelj cerkvenih in liturgičnih pesmi, potem pa skladatelj številnih posvetnih kompozicij z vseh področij ustvarjanja. Nekatere so ponarodele. Ob zlati maši so ga vprašali, kako je začel skladati svoje lepe pesmice, pa je odgovoril: »Vprašaj ptičko na veji, zakaj poje. Odgovorila ti bo, da ji je Bog dal ta dar in ta ukaz. Tako je bilo z menoj. Čutil sem v sebi ta dar in zato sem kakšno zapel Bogu v čast in ljudem v veselje.« (KG 1952).

V istem članku KG je še povedano: »Bil je srčno dober, darežljiv, zato so ga vsi iskreno ljubili in se radi zatekali pod njegovo streho. V dobi fašizma je bil kromberški farovž zatočišče vseh slovenskih mož v Gorici, kjer se je ob sladki kapljici rodil

(se nadaljuje na 2. strani)

V TEJ ŠTEVILKI DOBITE:

- Ovadili bodo Matijo Mačka (str. 2)

- Sklepno dejanje Slomškovega triletja (str. 3)

- Skavtizem in kultura (str. 4)

- 44 Marijanski shod na Opčinah (str. 5)

Ovadili bodo Matijo Mačka

Po sprejetju volilne zakonodaje je prejšnji teden parlament nadaljeval delo in sprejel še nekatere spremeljajoče, »tehnične« zakone. V Zboru občin (kjer ima Demos prevlado) je prišlo do presenečenja, saj je ta Zbor podprl vladni predlog lastninske zakonodaje, pri tem pa vladi naložil naj umakne najnovije amandmaje. Naj spomnimo, da je pred meseci isti Zbor zahteval, da Zbor združenega dela (ki je blokiral sprejemanje lastninske zakonodaje pod Peterletovo vlado) najprej uvrsti na dnevni red tedanji Pleskovičev predlog privatizacije - šele potem je bil Zbor občin pripravljen razpravljati o kasnejšem privatizacijskem zakonu, ki so ga sestavili trije poslanci. Zdaj je torej Zbor občin to zahtevo umaknil - očitno zato, da bi se izognil očitkom o blokadi privatizacije. Toda vladajoča koalicija se zaveda, da bo pot do sprejetja tega zakona še dolga, saj se opozicija ne strinja z nekaterimi amandmaji, ki jih je zakon »treh poslancev« vložila Drnovškova vlada. Delov komentator celo meni, da je ravnanje Zbora občin v povezavi z govoricami o »približevanju« krščanskih demokratov in Drnovškove (nekdanj Školčeve) Liberalno-demokratske stranke. Stranki naj bi se menda že dogovarjali o povolilni koaliciji. Pojasnilo o tem je zahteval tudi prvak Liberlne stranke (obrnitnikov) Vitomir Gros, ki je zavrnil vsakršno sodelovanje s katerokoli izmed strank bivšega režima. (SKD načelno zavrača le sodelovanje z bivšimi komunisti - SDP.) Gros, katerega stranka tudi ob blizu spremlja Levstika in njegovo iskanje pravice (član te stranke, Starman, je Levstikov odvetnik), je na isti tiskovni konferenci tudi napovedal, da bodo sprožili ovadbo zoper Matijo Mačka, Mitjo Ribičiča in Zdenko Kidrič v zvezi s povojnimi množičnimi poboji. S tem v zvezi naj omenimo še pobudo Združenja ob lipi sprave, ki bo parlamentu v sprejem predložila Deklaracijo o spravi. V uvodu k

deklaraciji ugotavljajo, da je bil »štiritletni boj borcev OF in NOV ter drugih odporniških skupin... veliko dejanje slovenskega naroda... a hkrati nesreča, ker si je KP podredila OF in NOV in ju je z boljševidnim nasiljem in s preziranjem načel krščanske civilizacije... zlorabila.« Nato nadaljuje, da je »KPS pod krinko OF že poleti 1941 začela... pobijati drugače misleče neoborožene nasprotnike... Za te zločine od poletja 1941 do poletja 1942... so odgovorni takratni voditelji KPS... Za mučenje in poboje nasprotnikov v državljanski vojni od poletja 1942 do konca vojne 1945 sta odgovorni obe vojskujoči se strani, pri čemer je za žrtve pri Sv. Urhu, Kozlerjevi Gošči in na Turjaku v prvih dneh maja 1945 odgovorna protikomunistična stran... Za likvidacijo okoli 9000 vojnih ujetnikov, to je slovenskih domobrancev... za žrtve ideoloških sodnih procesov... so odgovorni takratni voditelji FRJ, KPJ, JA, KPS in z njimi najvišji organi takratne LRS. »Deklaracija pravi, da so »vsi padli v osvobodilni in državljanski vojni in vsi, ki so bili pozneje pobiti iz ideoloških razlogov, (so) umrli za domovino; vsem smo dolžni spoštovanje in spomin.« Temeljna zahteva deklaracije pa je, da nihče iz obeh taborov ne bo sodno kaznovan za dejanja storjena iz ideoloških motivov med vojno in po njej, do 15.6.68.

Leon Marc

Pogreb kanonika Angela Cracine

V torek, 22. septembra, so v Čedadu pokopali kanonika Angela Cracino. Pokojni je umrl v starosti 83 let zaradi kapi v čedajski bolnici. Pogrebne obrede v cerkvi je vodil nadškof Alfredo Battisti ob somaševanju nad 60 duhovnikov in dveh škofov. Po obredu v cerkvi so pokojnika odpeljali v njegovo rodno vas Campeglio, kjer so pokopani tudi njegovi starši.

Primorska združena ob Vinku Vodopivcu

(nadaljevanje s 1. str.)

marsikateri dober načrt, ki je bil pozneje tudi urešničen. Njegovi redni gostje so bili Filip Terčelj, Venceslav Belè, oba Bratuža, Pepi in Lojze, Doljak Polde in drugi, da imenujemo le nekatere. Plod teh obiskov so bile zbirke »Barčica«, »Gospodov dan«, »Božji spevi«, »Svete pesmice« itd. S temi zbirkami se je ohranilo, poživilo in vzdrževalo cerkveno kakor tudi narodno petje med primorskimi Slovenci v onih težkih časih.«

Po končani liturgiji je sledil prav tako na prostem kulturni program, kot ga je skupno oblikoval poseben odbor, v katerem je bila zastopana tudi ZSKP iz Gorice. Predsednik novogoriške občine Pelhan je imel otvoritveni nagovor, slavnostni govornik pa je bil Ciril Zlobec. Oba sta bila zelo umirjena in njune besede ubrane na »skupno pot« v prihodnost.

Pevski spored so izvajali različni zbori, med njimi sovodenjska in kriška dekleta z nekaj pesmimi za ženske zборе. V glavnem pa so peli zbori iz Šempetra, Nove Gorice, Solkana, Kapele, akademski zbor Vinko Vodopivec in iz zamejstva zbor iz Rupe - Peči ter Podgorje. Seveda so vsi izvajali zgolj Vodopivčeve pesmi; tudi

ansambel inštrumentov je pričal o Vodopivčevi ustvarjalnosti v tej glasbi.

Na koncu programa je povezovalka pozvala na oder tudi vse nekdanje člane akademskega zbora Vinko Vodopivec za skupno pesem Žabe. Odzvali so se in so Žabe ob tako številnem zboru zakvakale kot malokdaj. Za slovo še Pobratimija: Naj čuje zamlja in nebo... da srce zvesto kakor zdaj ostalo bode vekomaj.«

Sonce je zahajalo, ko smo se začeli razhajati vsak na svoje domove, polni Vodopivčeve glasbe v ušesih in v srcih.

Vinko Vodopivec nas je povezal v eno skupnost, kot se je spodobilo za tak jubilej, preko vseh državnih ter ideoloških in strankarskih pregrad.

Vendar sem že ob pripravah na jubilejno slavje slišal pripombe na račun slavnostnega govornika in prav tako po slavlju. Bolj primerno za tako slovesnost bi bilo poiskati kako politično manj angažirano osebo, kot je Ciril Zlobec, kakega priznane, politično neangažiranega kulturnika.

Za Vodopivčev jubilej so zelo primerno uredili park ob cerkvi; tam so postavili tudi spomenik V. Vodopivca, delo kiparja Zmaga Posega.

K. Humar

Veliko se moli za duhovniške in redovniške poklice. To je prav, toda ni dovolj. Tudi duhovnik živi od kruha in ne samo od milosti božje. Že v sv. pismu stoji zapisano, da je vsak delavec vreden svojega plačila. To velja tudi za duhovnika. Dela in skrbi za duhovni blagor vernikov, toda od tega naj bi tudi dostojno živel svojemu stanu primerno.

Že od apostolskih časov so se verniki tega zavedali, kot pričajo pisma ap. Pavla. V teku časov je Cerkev to zadevo različno reševala. V Italiji je bilo do leta 1989 urejeno tako, da so župniki prejeli od države tako zvano »kongruo« ali plačo. Od leta 1989 pa je položaj čisto drugačen. Cerkev se je državni podpori odrekla, češ naj verniki sami skrbijo za svoje duhovnike, če jih hočejo imeti. Država je pristala le na to, da smejo verniki dati za cerkvene potrebe dva milijona lir na leto ter to vsoto odbiti pri vsakoletni prijavi davkov; zaračuna se jim pač med priznane izdatke kot npr. za zdravnika.

Ta prispevek se plača lahko s poštno položnico, ki jo je treba nasloviti: Istituto Centrale Sostentamento Clero, Roma. Položnico je možno dobiti na vsakem poštne uradu. Še najboljše pa je, da se obrnete na domačega župnika ali na škofijsko kurijo, kjer dobite potrebno položnico, ki jo je treba samo izpopolniti.

Za pomoč Cerkvi je Italijanska škofovska konferenca ustanovila poseben centralni urad v Rimu, ki zbira vse prispevke in jih deli potem za vzdrževanje duhovnikov ali za nove cerkvene stavbe ali za karitativno pomoč potrebnim po svetu. Nabrani prispevki torej ne gredo samo za vzdrževanje duhovnikov.

V treh letih (1989/1991) je bilo takih velikodušnih vernikov 263 tisoč, njih število direktnih prispevkov je padlo: lani se je nabralo le za 41 milijard lir. Občuten padec v primeri s prejšnjimi leti.

Kaj pa letos? Bliža se konec finančnega leta 1992. Ali se bo pomnožilo število takih zavednih vernih kristjanov? Upajmo.

Življenjski podatki

Rojen v Ročinju v številni družini dne 16. jan. 1878.

Mašnik 14. julija 1901.

Župnik v Kromberku od 20. sept. leta 1907 do 1952.

Umrli 29. julija 1952 v vipavski bolnišnici.

Pokopan v Kromberku 31. julija 1952, ob 17. uri.

Očividci pričajo, da se je pogreba udeležilo nekaj tisoč ljudi.

— Veliki Bog,
svojo vsemogočnost razodevaš
predvsem z usmiljenjem in prizanašanjem.
Nenehno nas obsipaj s svojo milostjo,
da si bomo prizadevali za obljubljenje dobrine
in dosegli nebeško veselje...

Cerkev nas hoče to nedeljo opozoriti, da je nebeški Oče usmiljen in prizanesljiv. Res je: Bog razodeva svojo vsemogočnost takrat, ko ustvarja, vendar jo razodeva v še večji meri takrat, ko je usmiljen, takrat, ko skesanemu grešniku odpušča in prizanaša.

Takrat namreč ne posreduje v fizičnem svetu, ampak duhovnem. Ne izbrise in uniči neko materialno zlo, ampak moralno. Človeku vrne izgubljenost milost, nadnaravno dobrino, ki daleč presega vsako ustvarjeno dobrino.

Bog lahko odpusti sleherni greh, tudi najtežji. Potrebno pa je, da izpolnjujemo dva pogoja, če hočemo biti deležni božjega odpuščanja:

— najprej nam mora biti žal, da smo naredili greh (kesanje),

— potem moramo biti pripravljeni, da se poboljšamo in škodo popravimo.

Zavedati se moramo, da ni nič hujšega, nič bolj tragičnega, kakor je slepec, ki noče videti, gluhi, ki noče slišati in grešnik, ki noče priznati svojega greha in zla, ki ga je z njim povročil. Zakrknjeni grešnik mora sprejeti vse posledice greha nase, tudi najhujšo - večno pogubljenje. Zato s trepetajočim srcem prosimo velikega Boga, naj nas nenehno obsipa s svojo milostjo, ker gre za našo večno usodo...

MILAN NEMAC

OD TU IN TAM

Ljubljana. Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle se je prejšnji teden mudil v Avstraliji. Pogovarjal se je s premierom Južne Avstralije g. Lymom Arnoldom, s šefom parlamenta g. Normom Petersonom in z drugimi predstavniki vlade ter opozicije. Avstralske sogovornike je zanimalo predvsem stanje v Sloveniji ter v ostalih republikah bivše Jugoslavije. Predsednik SKD Peterle se je tudi srečal s Slovenci v slovenskem verskem centru ter položil venec k spomeniku padlim v junijski vojni za osamosvojitve Slovenije.

Washington. V petek, 18. septembra, je ameriški predsednik George Bush z imenovanjem veleposlanikov za Slovenijo, Hrvaško ter Bosno in Hercegovino vzpostavil popolne diplomatske odnose s temi državami. Za veleposlanika v Sloveniji je bil imenovan poklicni diplomat Allan Wendt, za Hrvaško gospa Mara Letica, za Bosno in Hercegovino pa Viktor Jackovich.

Washington. Uradna najbolj znana ameriška predsedniška kandidata sta dosedanja predsednik Bush (republikanec) in guverner Clinton (demokrat). Poleg teh pa je še vrsta manj znanih osebnosti. Pred časom se je iz volilne tekme že umaknil milijarder Ross Perot, ki bi po mnenju nekaterih lahko resno ogrožal izvolitev velikih kandidatov. Sedaj pa je neko poizvedovanje javnega mnenja pokazalo, da bi 34% ameriških volivcev meseca novembra glasovalo za Perota v Beli hiši.

Saint-Vincent. Pred kratkim se je v Saint-Vincentu v Dolini Aosti zaključil vsakoletni seminar levičarske struje Krščanske demokracije. Ta struja ni enotna, njeni vidni predstavniki pa so De Mita, Martinazzoli, Bodrato in drugi. Nekateri menijo, da bi naj postal novi predsednik DC bivši minister Martinazzoli, ker je sedanji (De Mita) prevzel pomembno mesto predsednika medparlamentarne komisije za ustavne reforme. Podtajnik DC Lega pa je predlagal, naj bi do kongresa zamrzili vsa mesta v stranki razen tajnika Forlanija, ki ga je izvolil kongres.

Milan. Bliža se rok za plačanje posebnega davka na nepremičnine, ki ga je sklenila sedanja vlada (SI). Veliko je bilo pri tem polemik med strankami in v javnem mnenju. Tako zlasti bučne napovedi Severne lige (Lega Nord-Lega Lombarda), ki jo vodi posl. Bossi. Ta namreč poziva davkoplačevalce, naj tega davka ne plačajo, kar je seveda vzbudilo v političnih krogih ostre reakcije, češ da pomeni to poziv k civilni neposlušnosti.

Firence. Prejšnji teden sta se v Firencah sestala predsednik vlade Amato in nemški kancler Kohl. Obravnavala sta vrsto perečih vprašanj, ki zlasti po nedavni italijanski finančni krizi stojijo pred rešitvijo. Kohl je zagotovil Italiji nemško pomoč.

IZ SLOVENSKE KOROŠKE

15. sept. je imel na Dunaju svoj ustanovni občni zbor avstrijski komite za manj rabljene jezike, imenovan EBLUL, ki je za svojega predsednika imenoval koroškega Slovenca g. Karla Smolleja. Sredi oktobra bo tudi občni zbor dunajskega Centra avstrijskih narodnosti, katerega ustanovitelj in prvi predsednik je bil g. Smolle - ponovno naj bi to funkcijo tudi prevzel.

Celovška Mohorjeva ima letos v svojem učnem programu kar 43 učbenikov za dvojezične šole. Od tega so uspeli s tremi knjigami - »Slišim, vidim, pišem« in »Gospodarsko poslovanje I in II« (za trgovske akademije) prodreti tudi na slovenski knjižni trg. Šolske knjige so predstavili v Mohorjevem predstavništvu v Ljubljani in upajo, da bodo te vrste dejavnost v prihodnosti še razširili.

Da se dvojezičnost na Koroškem spet bolj uveljavlja, je pokazal tudi letošnji vpis v razne šole. Tako ima Mohorjeva osnovna šola letos 91 učenec, razdeljenih v sedem razredov - 2 prva, 1 drugi, dva tretja in dva četrta. Prvošolčkov je letos 23. Prav tako je z obiskom zadovoljen dvojezični otroški vrtec »Naš otrok«, ki deluje v Mohorjevi hiši: od 35 otrok je 15 novih - starejši so se večinoma vpisali v slovensko oz. dvojezično šolo samo nekaj vrat naprej.

Priznano Slovensko gimnazijo na Janežičevem trgu v Celovcu obiskuje letos 448 dijakov. Od tega je »novih« 78 dijakov, ki bodo razdeljeni v tri prve razrede, vsega skupaj pa bo na tej šoli 20 razredov, v katerih bo poučevalo 40 učiteljev oz. profesorjev.

Sklepno dejanje Slomškovega triletja

Na Slomškovo nedeljo, 27. septembra, v mariborski stolnici - Molitvena ura za Slomškovo beatifikacijo

Ob 130. obletnici smrti škofa, božjega služabnika Antona Martina Slomška in ob sklepu Slomškovega triletja 1989-1992 priredi mariborska škofija slavje 11. Slomškove nedelje, 27. septembra, v stolnici sv. Janeza Krstnika v Mariboru. Ob 14. uri bo molitvena ura za Slomškovo beatifikacijo, ki ji bo sledilo somaševanje slovenskih škofov in duhovnikov.

Proslavljanje Slomškovega triletja je slonelo na 130. obletnici dveh izjemno pomembnih dogodkov za slovensko narodno in versko zgodovino: ureditev nove lavantinske škofije leta 1859, ki se poslej upravičeno imenuje mariborska, in na smrtni dan velikana slovenstva in slovenske Cerkve, škofa A. M. Slomška leta 1862. Triletje so v nekaterih okoljih poimenovali tudi triletno Slomškovo spominsko obdobje, saj je strnilo spomin na tri leta, ki jih je Slomšek preživel v obdravski metropoli. Vendar po besedah Viljema Pangerla, mariborskega stolnega kanonika, oba dogodka vključujeta celo vrsto dejstev, ki so pomembna za mariborsko škofijo, mesto Maribor in vse slovensko ljudstvo.

ŠKOFIJO ZAOKROŽIL V PASTORALNO ENOTO

Prisluhnimo torej kanoniku Pangerlu:

»S preureditvijo meja, ki jo je Slomšek dosegel tako, da je zamenjal lavantinski del Koroške (velikovško okrožje) za sekavski spodnještajerski del (mariborsko okrožje), je škofijo zaokrožil v pastoralno enoto, kar je bil njegov prvi namem. Prej je bila njegova škofija razdeljena v koroški in štajerski del (celjsko okrožje), ki sta bila v dveh deželah in povezana med seboj le z ozkim prehodom pri Dravogradu. Zato sta se tudi vedno bolj odtujevala drug drugemu in onemogočala uspešno delo in vodenje škofije...«

»... S tem pa je Slomšek združil v eni škofiji vse štajerske Slovence in se odločno postavil po robu naraščajočemu ponemčevanju. Slomšek je namreč naredil vse, kar je bilo v njegovih močeh, da bi bila duhovščina narodno zavedna in bi oznanjala v slovenščini. Izhajal je iz načela, da

je pastoralno delo uspešno le, če ljudje poslušajo božjo besedo in njeno razlago v jeziku, ki ga razumejo.«

Znano je, da je severna meja Slomškove škofije tekla po črti, ki je tedaj veljala za narodno mejo med Slovenci in Nemci na Štajerskem - seveda po nemški razlagi in gledanju. Nova, lavantinsko-mariborska škofija je to mejo s slovensko pastoralo tako utrdila, da je bila čez šest desetletij Slovincem samoumevna in so nemške zahteve po vsem Podravju izzvenele v prazno. S to mejo smo Slovenci dokončno dobili svojo severno mejo, Prekmurju pa se je pozneje odprla pot v matično Slovenijo.

Doberdobska mladina pred rojstno hišo škofa A.M. Slomška

SLOMŠEK V SLOVENSKEM ZGODOVINSKEM SPOMINU

Slomškovo triletje, ki ga je mariborska škofija skupaj z mestom Mariborom in vso Slovenijo ter z rojaki v zamejstvu in po svetu obhajala od jeseni 1989 do jeseni 1992, je imelo dva velika cilja.

Nejprej naj bi svetniški škof A. M. Slomšek, ki je bil v matici več kot pol stoletja povsem zapostavljen, dobil v slovenskem zgodovinskem spominu tisto mesto, ki mu pripada v družbi naših velikih in zaslužnih mož. Slomšek je bil izjemna verska, kulturna in zgodovinska osebnost. »Svetniška razsežnost njegove osebnosti se razodeva v njegovem poslanstvu do slovenskega človeka.

Slomšek je hotel biti in je tudi bil na vseh mestih svojega delovanja predvsem dušni pastir. Če rečemo, da je Slomšek vzgojitelj mladine, oznanjevalec in ljubitelj slovenske besede, povemo o Slomšku le delno. Če pa rečemo, da je dušni pastir zajamemo Slomška v celoti. To je deblo, iz katerega rastejo veje njegovega delovanja (škof dr. Franc Kramberger, šesti Slomškov naslednik na sedežu lavantinsko-mariborske škofije).

Slomšek je bil velik Slovenec, zato lahko ob vsakem času zbere ob sebi vse Slovence takih ali drugačnih pogledov, tistih, ki živijo doma, in Slovencev po svetu. To se je prepričljivo pokazalo že ob postavljanju njegovega spomenika v mariborski stolnici (1878, kip je delo slovitega slovenskega kiparja Ivana Zajca), to smo doživeli tudi lani na vseslovenskem slavju ob odkritju veličastnega Slomškovega spomenika na trgu pred mariborsko stolnico.

Drugi cilj Slomškovega triletja je bila pastoralna prenova mariborske škofije, ki naj bi zajela slednjo župnijo. Po Pangerlovih besedah je bila njena komponenta pomnožena molitev za kanonizacijo škofa Slomška, boljše poznavanje življenja in dela prvega mariborskega škofa in svetniškega kandidata ter uresničevanje škofijskega zbora - smernice za bolj načrtno zakonsko in družinsko pastoralo. Vse dejavnosti, ki jih je obogatila izdaja številnih Slomško-

CECILIJANKA '92

Letošnja revija pevskih zborov Cecilijanka se bo odvijala v Katoliškem domu v Gorici v soboto, 21. in nedeljo, 22. novembra.

Posvečena bo skladateljema Vinku Vodopivcu in Mirku Fileju ob njihovi 40. in 30. obletnici smrti.

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice vabi zbere, ki nameravajo na Cecilijanki sodelovati, da sporočijo program treh pesmi do 31. oktobra.

Slomškov kip v mariborski stolnici

vih knjižnih del, kažejo, da je mariborska škofija uspela uresničiti oba cilja, zastavljena s triletjem, brez dvoma enega najpomembnejših dogodkov v novejši zgodovini slovenske verske, narodne in kulturne zgodovine.

I.V.

Zadeva Razkrižja na poti pomirjenja

O razmerah v Razkrižju so se razpisali tako slovenski kot hrvaški časopisi. Tudi mi smo poročali o tem. Dne 9. septembra je prišlo v Zagreb do srečanja škofa Franca Krambergerja ter kardinala Franja Kuhariča. S svojimi sodelavci sta prišla do naslednjih dogovorov.

1. Reševanje vprašanja župnije v Razkrižju je notranja zadeva Cerkve, zato se izključuje vsak pritisk in nasilje.
2. Takoj je treba odpreti cerkev za redno službo božjo.
3. Dokler ne pride v enem mesecu do pomirjenja v župniji, bo župnik Stjepan Slaviček sam vršil svojo pastoralno oskrbo kot do sedaj.
4. Po mesecu miru (dne 10. okt.) bo škof Kramberger v soglasju s kardinalom imenoval slovenskega duhovnika, ki bo prihajal v Razkrižje za sv. mašo, verouk in vse obrede v slovenskem jeziku za tiste, ki bodo to želeli.
5. Vsa ostala vprašanja se bodo reševala na miren način v župniji sami in med zagrebškim ter mariborskim ordinariatom (škofijo).

Opomba: Vse to bi se bilo lahko rešilo že pred leti takoj po koncilu,

Simpozij o škofu Mihaelu Napotniku v Rimu

V torek, 15. septembra 1992, se je v Papeškem slovenskem kolegiju v Rimu začel letošnji (že enajsti) simpozij posvečen mariborskemu škofu dr. Mihaelu Napotniku, ki je vladal mariborsko škofijo med leti 1889 in 1922. Pokrovitelj simpozija, ki ga je pripravila Slovenska teološka akademija v Rimu, je sedanji mariborski škof dr. Franc Kramberger.

Dopoldanska predavanja prvega dne so bila posvečena zgodovinskemu okvirju Napotnikovega obdobja. Prof. dr. Vasilij Melik je orisal politične razmere na Štajerskem, dr. Franc Rozman je govoril o socialnih demokratih in nemškem nacionalizmu, Anton Ožinger je pripravil pregled cerkvenih razmer na Štajerskem koncem 19. in na začetku 20. stoletja, dr. Bruno Hartman pa je opisal Maribor v času škofa Napotnika.

Na simpoziju, ki je trajal ves teden, so nastopili še drugi slovenski zgodovinarji, teologi in umetnostni zgodovinarji.

ko bi bilo kaj več posluha v Zagrebu. Vsebinsko dogovora so prinesli tako slovenski kot hrvaški časopisi?

Usmiljenke zapustile Srbijo

V Zemunu so se že več kot pred sto leti naselile sestre usmiljenke, ustanovile tam svoj samostan in bile v službi bližnje bolnice. Srbsko sovražstvo zoper vse, kar je katoliško, je sedaj prisililo sestre, da so zapustile svoje mesto, tako v bolnici kot v samostanu. Najprej so odšle starejše sestre in se ustavile v Zagrebu, za njimi so odšle še ostale. Z nekim Srbom so zamenjale samostan in vrt s hišo, ki jo je ta imel na Hvaru.

Življenje jim je postalo nemogoče. Ponoči so jim telefonirali in grozili; zažgali so vhodna vrata v samostan; na ulici so jih obmetavali z blatom in kamenjem. Neka skupina je celo vdrla v samostan in zahtevala, da se izselijo. To so sedaj storile.

Zanimivo je pa to, da so po zadnji vojni sprejeli v Beogradu in drugod v Srbiji tudi slovenske usmiljenke, ko so te morale zapustiti svoje samostane in bolnice, kot je to zahteval tedanji stalinistični režim v Sloveniji.

Spomini na Alojzijevešče ob stoletnici

Nekdanje poslopje Alojzijevešča v Gorici, ki so ga podrli 1988. leta

»Vsi smo bili prepričani, da bodo imela nadškofova prizadevanja pri novi italijanski vladi in zlasti pri resnem državniku Alcideju De Gaspe-

rij pozitiven vpliv v prid goriških Slovencev z vrnitvijo zavoda. Toda v Gorici je bilo ozračje za Slovence neugodno, celo sovražno zaradi do-

godkov, ki so se izvršili v Gorici v tistih žalostnih dneh po vojni, ko so celo nadškofa odpeljali in nato izgnali iz Gorice, veliko meščanov pa odpeljali neznano in se niso več vrnili! Vsi Slovenci smo bili smatrani za sokrvice teh tragičnih dejanj. Sovražili so vse Slovence!

ALOJZJEVIŠČE »GNEZDO KAČ«

Kampanjo proti Slovincem so širili zlasti tedniki kakor »Lunedì« in »Giovedì«, ki so v Gorici v povojnih letih širili laži in mržnjo proti Slovincem. Tarča teh izpadov je bilo posebno Alojzijevešče. Nekega dne se je vrnil iz šole profesor Rafko Premrl in vrgel na mizo časnik »Lunedì«, ki je pisal: »A Gorizia, in via Don Bosco 3, c'è l'Alojzijevešče. Là vive un covo di serpenti più velenosi per l'italianità di Gorizia. Questo covo va sterminato quanto prima per il bene di Gorizia...« Tako in podobno so pisali ti časniki in širili sovražstvo do Slovencev. V takem ozračju ni mo-

glo priti glede Alojzijevešča do drugačne rešitve. Vsi so bili okuženi s takšnim mišljenjem do Slovencev, celo cerkveni krogi... De Gasperi je goriškimi predstavnikom res dal ukaz, naj rešijo zadevo Alojzijevešča, kakor so ga že bili rešili Zavezniki, toda ostalo je mišljenje prejšnjega režima (Nekdo jih je imenoval: camicie nere lavate!). Tudi na notranji steni zavoda se je še videl napis: Credere, Obbedire, Combattere (il Duce).

FINANCA ZASEDE ZAVOD

Zato se je kmalu pojavil oficir z ukazom, da mora zasesti vsaj del zavoda za stanovanje in za garaže vozil. Tako so zasedli vzhodni del zavoda, kjer je bil vrtec in stanovanja. Pravniki so začeli iskati rešitve, a so vsi prišli do zaključka: likvidacija zavoda je bila krivična, a zakonita! Niti posredovanje samega papeža Janeza XXIII. ni nič zaleglo. Zavod je postal državna last in zato

so stanovalci plačevali najemnino, če so hoteli ostati v njem. V zavodu ni bilo več pravega navdušenja, zavod je le še životartil nekaj let, dokler ni prenehal. Med tem so preuredili stanovanje Pavlice pri Zavodu sv. Družine in tam je zavod za silo, kakor je bilo mogoče, nadaljeval svoje vzgojno poslanstvo za katoliške slovenske dijake. Večinoma pa so se dijaki obrnili do Dijaškega doma na Svetogorski ulici. Prva leta po vojni so dijaki iz Alojzijevešča imeli precejšen vpliv v šoli in so oporekali, če je bilo kaj neresnično podano pri zgodovini ali pri filozofiji. »Kaj pravijo ti iz Alojzijevešča?« Na kraju, kjer je bilo Alojzijevešče, je sedaj bujna rašča plevla. O zavodu ni več nič ostalo. Vendar so iz njega izšli škofje, pisatelji, duhovniki, moške vzgojeni za vero in narod. Ob stoletnici je prav, da se o tem govori in obujajo spomini.

A. P.

(Konec)

Skavtizem in kultura

Ob otvoritvi skavtskega sedeža v Gorici je Skupnost voditeljev Slovenskih goriških skavtov poleg ostalih pobud organizirala tudi zanimiv niz pričevanj, pri katerem so sodelovali p. Ivan Žužek, Antonella Maurizio, Tomaž Simič ter dva predstavnik staršev. Poseg Tomaža Simiča je bil prav gotovo izziv ne samo za SGS, ampak tudi za vso slovensko zamejsko mladino. Zato smo prosili predavatelja za besedilo, ki je v nekaj nebi-stvenih točkah redigirano in skrajšano ter vam ga v našem listu posredujemo. (Ured.)

Ko govorimo o kulturi, imamo navadno v mislih neko posebno obliko kulture, znanost in umetnost. Med skavtizmom in kulturo v tem drugem pomenu najbrž ni veliko stičnih točk. Nasprotno, pojma sta si do neke mere celo alternativna. Skavtska vzgojna metoda se poslužuje predvsem narave in ne znanosti ali umetnosti. Tipična skavtska dejavnost je tabor na prostem, ne pa obiskovanje koncertov ali znanstvenih simpozijev.

V vsakdanjem življenju pa se navadno srečujemo z neakademsko kulturo, ki jo označujemo z izrazom prosveta. Pevske vaje in nastopi, Prešernova proslava, obletnica čitalnice, župnijski praznik itd., to je resničnost našega vsakdanjega prosvetnega življenja, v katerega smo vključeni bodisi kot posamezniki bodisi kot skavti.

Svoje razmišljanje bom torej razvil na treh ravneh: 1) skavtizem kot kultura, 2) skavtizem in kultura ter 3) skavtizem in prosveta.

Skavtizem kot kultura

Kultura je po Cankarju to, kar človeka osvobaja. Skavtizem osvobaja predvsem od individualizma in od potrošništva. Dragocenost skavtske metode je, da posameznika navaja na skupnost, na odgovornost za drugega, drugič pa, da mu praktično pokaže, kako je mogoče živeti, ne da bi bil suženj stvari. Ko vodnik sprejme odgovornost za novince, se globoko zaveže njemu in skupnosti. Skavtski način življenja je občestven, osvobaja od samozagledanosti, opozarja na drugega kot drugega.

Toda skavtski način življenja osvobaja tudi od pretirane usuzjenosti stvarim. Na taboru spoznavamo, da lahko ravno tako ali morda še lepše živimo brez televizije, brez radia, brez tekoče tople vode, brez avtomobila, skratka brez vseh tistih udobnosti in razvad, za katere mislimo, da nam po ne vem kakšni dolžnosti pripadajo, pa so v resnici le posledica tega, da smo se rodili na določenem zemljepisnem območju in v določenem zgodovinskem trenutku. Osvobajajočo, torej kulturno funkcijo, lahko seveda skavtizem opravlja le, dokler se samemu sebi ne izneveri. V trenutku ko postane skavtizem prvenstveno »zabava«, ko niti za trohico ne spremeni svojih življenjskih navad, moje pripravljenosti na odpoved, potem se moram seveda vprašati, ali se grem sploh še skavtizem ali le samega sebe slepim.

Skavtizem kot kultura, kot življenjski slog, to je ti-

sto, kar v človeku ostane vse življenje, ne glede na to, ali se udeležuje v skavtski organizaciji ali ne. Človek s skavtsko kulturo rad hodi v naravo, ima raje umirjenost pešpoti kot srhljivost hitrosti, raje napor poti navzgor kot brezdelje v vodoravni legi, je zmeren v potrošnji, se zna odpovedovati, zgodaj hodi spat in zgodaj vstaja, rad ima tišino, ima poslušnost za skrivnost, vidi sočloveka v stiski.

Skavtizem in (akademsko) kultura

Kot rečeno, se skavtski vzgojitelji poslužujemo pretežno narave in ne kulture. Naši metodi bi se prilegala dva lepa verza iz župančičeve Dume: »Tvoja roka, moj otec, zemlje mi lepoto odpirala/in - čudo za čudom - zavese prirode odstirala.« Tudi če nismo vsi vzgojitelji, dobro vemo, kako močno učinkuje narava na otroka, na mladega človeka.

Narava je torej primarno vzgojno sredstvo skavtizma. V tem smislu je narava res alternativna kultura. Toda to še ne pomeni, da je lahko skavtska vzgoja antikulturalna. To bi pomenilo, da skavtizem poneumlja človeka, namesto da bi ga osvobajal. Skavtizem ne vzgaja človeka, zato da bi on bil skavt, ampak zato da bi bil zrel človek. Zrelemu človeku pa z leti ob naravi raste pomen kulture. Če ne bi bilo tako, potem bi imeli prav tisti, ki jim Robert Musil ironično pripisuje trditev, »da so občutki hribolazca na vrh gore nekaj bolj vzvišenega kot vse, s čimer nas povzdigujejo umetnost, filozofija in vera, tako da bi bilo bolje namesto le-teh podpirati planinska društva.«

Mislím, da je ta skušnjava prisotna v našem skavtizmu. To je mišljenje, po katerem se življenje deli na neko vsebino in na neko obliko. Vsebinska naj bi bila bistvo življenja, oblika pa neka bolj ali manj poljubna pritilina. Posledica tega mišljenja je na primer popolna neobčutljivost za jezik, kakor smo ji večkrat pričali v skavtskem življenju, ali pa tudi pristajanje na glasbeni kič, ko na primer dopuščamo, da se isti potrošniški duh, proti kateremu se borimo načelno, neovirano vriva v naše duše v obliki komercialnih melodij, ki mislimo, da jih poduhovimo že s tem, da jim podtaknemo duhovno besedilo.

Skavtska šola narave je torej koristna, vendar ne more biti dovolj za izgradnjo zrele in trdne osebnosti. Če je ne dopolnijo drugi vidiki (recimo jim kultura), bo namesto zrelih osebnosti skavtizem vzgajal večne otroke, ki se bodo še kot odrasli igrali na Indijance in kavbojce, namesto da bi si prevzemali vedno odgovornejše naloge. Zato je tako pomembno, da se skavtska pot v določenem trenutku prekine in da nastopi izbira: ali v skavtski organizaciji kot voditelj ali »na pot« v življenje. Če postaja skavtizem neke vrste parkirišče, ker se večina ne zna odločiti ne za eno ne za drugo, pomeni, da je nekaj z našo skavtsko vzgojo narobe.

Tomaž Simič

(Drugi del prihodnjič)

Nekaj novic s tržaških skavtskih taborov

Robin Hood in Lady Marian v Sherwodskem gozdu

Poletje mineva. Z njim minevajo še zadnji brezskrbni počitniški dnevi in že se porajajo prvi spomini na komaj minule počitnice. Poletne dneve preživlja vsak drugače; ta na morju, oni v gorah, skavt pa poleti preživi dva tedna pod šotori, v naravi, daleč od mestnega hrupa.

Tržaški izvidniki in vodnice so bili tudi letos razdeljeni v dva tabora, ki so ju postavili v bližini Bovca. 1. in 2. četa, Tabor A, sta taborili pri Čezsoči, 3., 4., in 5. četa, Tabor B, pa so taborili pri Kalkoritnici, od 20. julija do 3. avgusta.

Dva meseca pred taborom smo začeli s pripravami. Tako so vodniki s pomočjo voditeljev načrtovali program, ostali člani voda pa so poskrbeli, da bo pred taborom vsa oprema pripravljena. 1. in 2. četa sta se odločili, da bosta izvedli tabor na temo Robin Hooda. Tako se je približno 54 skavtov in skavtinj štirnajst dni igralo na izobčence, ki so zbežali pred fevdalci in se zatekli v Sherwodski gozd, kjer sta jih sprejela Robin Hood in Lady Marian. Preden so prispeli v Sherwood, so izobčenci opravili celodnevni pohod po bližnjem hribovju; naslednji dnevi so bili namenjeni tabornim zgradbam. Vsak izobčenec si je medtem pripravil lok, s katerim je tekmoval na lokostrelskem turnirju. V nedeljo sta imela oba tabora skupno mašo pred staro bovško cerkvico, popoldne pa smo priredili posebno slovesen taborni ogenj, pri katerem

so sodelovali tudi starši. Naslednji teden se je nadaljeval v znamenju skavtskih iger, hajkov in bivakov.

Tabor je uspel, uspele pa so tudi novosti, ki smo jih letos uvedli. Navadno je taboru načeloval le en voditelj, letos pa smo imeli načelnika in načelnico, kar se je izkazalo za izredno pozitivno. Odgovornost namreč je precej velika, zato je dobro, da ta sloni na dveh ramah in ne le na eni sami. Druga novost, ki smo jo letos tudi prvič izvedli, je bilo kuhanje na drva, kar se je izkazalo za izredno praktično. Vsak vod si je že doma pripravil svoj gorilnik iz praznega »bidona«. Kuhanje po vodih smo vpeljali pred tremi leti, vendar so vodi kuhali na plin. Kuhanje z drvimi ima več prednosti; prva je nedvomno ta, da je kosilo prej pripravljeno, razen tega se lahko vsak posameznik nauči zakuriti ogenj, kar ni tako lahka stvar, kot bi se zdelo na prvi pogled. Zelo dobro začrtan je bil tudi program duhovnosti, izpeljan v štirih sklopih, povezan s programom tabora. Vsak sklop smo prikazali s konkretnim primerom iz narave ali iz vsakdanjega skavtskega življenja.

Naša organizacija praznuje letos 40-letnico svoje ustanovitve. Pot do naših dni ni bila lahka, vendar je znala kljubovati težavam. Postala je kot drevo, ki se je tako globoko zakoreninilo v zemljo, da ga noben vihar ne more izriti, in raste vse više in više proti nebu.

Navihana antilopa

Kamenčki

Na Medejskem griču v Furlaniji je bilo v nedeljo, 20. sept., običajno srečanje ob dnevu v vojni pogrešanih. Udeležil se ga je tudi Giulio Camber, prvak Liste za Trst in podminister za trgovino. V govoru je dejal med drugim: »V tej nadvse italijanski zemlji mora biti jasno, da ne smejo obstajati privilegiji nobene vrste v prid nekaterih italijanskih državljanov na škodo drugih prav tako italijanskih državljanov.«

Poslanec Camber ni imenoval Slovencev, mislil pa je prav na našo narodno skupnost. G. ministru povemo: Mi se ne borimo za privilegije, temveč za to, da Italijanska Republika izpolni obvezo, ki jo je sprejela v svoji ustavi. Ta namreč v čl. 6. piše: »Republika štiti s posebnimi normami jezikovne manjšine. »To ni privilegij, temveč določilo ustave, do katerega imamo tudi Slovenci pravico, podobno kot je Republika zaščitila Nemce na Južnem Tirolskem ter Francoze v Dolini Aosta, ker nočemo biti državljani B kategorije v primeru z Nemci in Francozi. To hočemo in nič drugega.

(r + r)

Bila je nedelja tistega jesenskega dne meseca oktobra leta 1949, ko je v Št. Mavru vabil edini zvon v zvoniku vaščane v cerkev, da sprejmejo novega dušnega pastirja Stanka Premrla. Z veselimi občutki se prav dobro spominjam tistega jutra, čeprav mi je bilo komaj šest let. Sedel sem s sošolci v prvi vrsti, da bi čim bliže videl mladega, postavnega namestnika prejšnjega vikarja č.g. Jožefa Vošnjaka.

Takrat vam ni bilo lahko takoj si pridobiti zaupanje vaščanov, a znali ste zaorati globoko brazdo in kmalu postali naš sovaščan. Vaša iskrenost, skromnost, odprtost in topel dostop do posameznika je kmalu osvojila srca vseh.

Z ljubeznijo in spoštovanjem obujam spomine tistih 22 let Vašega bivanja med nami od leta 1949 do 1971, ko ste nato bili premeščeni v Pevmo in na Vaše mesto je bil postavljen za župnika pokojni brat, profesor Rafko Premrl.

Bili so hudi časi povojnega pomanjkanja za vse, treba je bilo veliko trpeti in delati, mi otroci smo radi zahajali k vam in vam bili tudi v breme. Vedno ste nas sprejeli in bili smo presrečni. Poleg veliko osebnih in skupnih spominov, da bi lahko knjigo napisal, želim navesti samo

Nepozabni spomini

najpomembnejše, ki smo jih od Vas bili deležni.

Bili ste vedno med nami veselega značaja in dobre volje bodisi v cerkvi, šoli, na vasi ali gostilni. Skupaj smo se igrali, delali, molili. Zelo ste ljubili glasbo in s profesorjem Gabrielom Devetakom sta gojila cerkveno in narodno petje, najprej z mešanim pevskim zborom, nato še s sedanjim moškim zborom. Vedno ste pomagali vsakemu, ki je bil v težavi in ne samo z lepo besedo predvsem z dejanji in zgledom.

Prizadevali ste si gojiti, bogatiti našo slovensko in krajevno kulturo ter zelo cenili naše stare vaške navade in običaje, katere vrednote smo prejeli od naših prednikov. Črpali smo iz njihovih korenin in se zavedali vloge povezovanja in dialoga med njimi, nami in našimi potomci.

Nepozabne so mi jutranje velikonočne procesije s takozvanimi polževimi lučkami, procesije sv. Rešnjega Telesa z oltarji po vasi, pripravljane jaslic v cerkvi, šmarnice meseca maja, rožnenska oktobrska pobožnost, praznovanje naših zavetnikov ipd. Vedno smo bili častilci Matere božje in ne samo v cerkvi. V župnij-

ski kapeli je stal kip lurške Matere božje in v kapelici pred cerkvijo. Vodili ste nas na mnoga božja pota tako v Lurd, Brezje, Barbano, Staro Goro, Sveto Goro in na razne izlete. Pustili ste nam tudi poleg duhovnih dobrin vidna znamenja Vašega delovanja. Naj omenim dva nova zvonova v zvoniku leta 1952, zastavo slikarja Toneta Kralja, ki je leta 1958 v Lurdu predstavljala slovenske zamejske romarje, obzidje okoli cerkve in kapelico Matere božje z Jezusom in češnjami v rokah pod češnjevimi drevesom kot zavetnico te vrste sadja. Za to delo gre tudi za sluga bivšemu goriškemu županu Bernardisu, ki je cerkvi daroval mnogo plaščev.

Ko ste leta 1971 odhajali od nas, sta skupaj s pokojnim bratom župnikom Rafkom zapustila v cerkvi tudi štiri dragocena steklena okna, dve oltarni lesenimi mizi iz domačega češnjevga lesa, eno v župniški kapeli in drugo v cerkvi pred glavnim oltarjem, kjer sta prav v ta namen bili odstranjeni obhajilni mizi ter dva mala svečnika, delo umetnika Staneta Kregarja.

To so nekateri moji nepozabni

spomini na Vas, dragi gospod Stanko. Spomini ne samo na župnika ampak predvsem na velikega prijatelja.

Od takrat, ko ste častiti gospod Stanko v rojstni Vipavi dne 31. maja leta 1942 peli novo mašo, je letos minilo 50 let. Ob tem visokem jubileju sem se Vas želel spomniti s temi preprostimi vrsticami in vam iskreno čestitati. Usmiljeni Bog naj vam obilo povrne in da veliko zdravja in še mnogo let med nami skupaj z ljubljenimi sestrami gospo Lojzko. Iskrena vam hvala.

Ivan Valentinčič

Vse za šolo dobite v
KATOLIŠKI KNJIGARNI

Potujete v Rim?
Nekoč hotel Bled, danes hotel
Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.
Naslov hotela: via Statilia, 23
00185 - Rim, tel. (06) 7027911 -
7027827. Fax: (06) 7028787.

Zlatomašno slavlje pred kapelico Marije Snežne na Veliki planini med planšarji

Kot svatje smo bazovski verniki in tržaški prijatelji spremljali msgr. Živica na zlatomašno slavlje na bleščečo kamniško planoto.

Na praznik Marije Snežne praznujejo v Stranjah na Veliki Planini: planšarji, pastirji, ljubitelji Kamniških planin svoj planinski praznik. Želeli so doživeti tudi oni v svoji sredi slavlje prijatelja iz Stranj: gospoda Marjana Živica.

Med nami je bil odziv zelo navdušujoč. Petdeset se nas je odločilo na pot, obetalo se nam je veliko duhovno veselje v objemu Kamniških gora.

Čakalo pa nas je razočaranje, saj sedežnica in vzpenjače, ki bi nas morale popeljati na 1655 m visoko planino, radi okvare niso delovale.

Čudoviti gostitelji, katerih je duša mlad župnik gospod Tone Berčan, so iznajdljivo rešili situacijo. Preskrbeli so nam manjši avtobus, ki nas je popeljal po strmini do precejšnje višine, ostalo pa so opravile naše noge. Pot nas je vodila najprej po skalnatem pobočju, nato nas je objel gozd in kot zadnji dostop, se nam je nudila sončna, zelena, strma trata.

In že smo stopali med pastirskimi stani, krave so nas radovedno ogledovale in pozdravljale z globokim mukanjem.

Trda je bila pot, saj nismo bili nanjo pripravljani. A veselo pozvanje iz lesenega zvončka nas je opogumljalo za zadnji vzpon. In končno nas je sprejela številna množica zbranih Kamničanov. Bile so to mlade družine in številni otroci. Vse živo in pisano. Naše.

Zadonele so orgle iz močnih ojačevalcev in iz hriba v hrib se je razlegala osrečujoča pesem, ki je vsakokrat lepa:

»Zlatomašnik bod' pozdravljen!«
Nemogoče je v nekaj stolpcih opisati bogoslužje, ki se je odvijalo med številno mladino v tej veličastni božji katedrali.

Prisrčne pozdravne besede. Božja beseda je prihajala iz zvočnikov do množice, ki je zbrano poslušala, skupno darovanje Njega, ki je prihajal med nas po rokah zlatomašnika in somaševalcev. In mi smo vzklikali:

»Glasno se veselimo svojega Gospoda.«

Po skupnem darovanju smo pod toplimi žarki, ki so nam ogrevali srca, pristopili k mizi Gospodovi in se zahvalili za dar zlate maše, za dar vseh mladih duhovnikov, ki so prišli k nam iz Slovenije v zamejstvo. In dodali smo prošnje, da bi končno tudi mi dobili, po tolikih letih suše, pogumne pričevalce za vero.

Cvetje, zelenje, petje, ubrano in mogočno iz grl mladih iz Stranj, katerim je naš tržaški zlatomašnik g. Marjan že dolgo let prijatelj, je pri-

povedovalo, kako lepo jim je, ker ga imajo v svoji sredi.

Nato smo poslušali pričevanja o veličini pokojnega skladatelja g. Franceta Gačnika, ki je obogatil mladost teh svojih faranov, ki so prihajali tudi med nas s svojimi izvirnimi skladbami, ritmičnimi pesmimi pri bogoslužju. Obiskali so nas na Vejni, tako da smo tudi mi doživeli za Cirilmetodovo nedeljo bogato in razgibano bogoslužje.

Okoli male in lepo zgrajene cerkvice Marije Snežne, ki se lepo vključuje s planinskimi stajami, je bilo vse živo in pozorno poslušalo pripoved zlatomašnika, ki se je ganjeno zahvalil g. Tonetu za veliko prizadevnost ob bogati in prisrčni organizaciji.

Kot zamejski duhovnik je g. Živic razgrnil pred brate v matični domovini svoje nelahko življenjsko pot duhovnika za časa fašizma in pozneje na službenem mestu v osvobodjeni Sloveniji, ko so mu eni in drugi stregli po življenju. A božja roka ga je varno vodila do zlate maše. Marsikaj neznanega o nas so tako zvedeli bratje v matični domovini.

In prav je bilo tako, da so se поблиže spoznali z enim od številnih Kaplanom Čedermacov.

In nato spet pesem, tokrat Gačnikova pesem, ki je skoro že ponarodela. Bila je veličastna, ker jo je pela množica in je odmevala do belih, bleščečih Kamniških planin, v pastirske stane in dol do Sv. Primoža in še k srebrnim valčkom Bistrice, ki so mu prislunili in ponesli naš pozdrav na Ljubljansko polje tja do Save, saj smo čutili, kako smo med sabo povezani.

Okrašena cerkvica, v njo smo lahko vstopili po končanem bogoslužju, je bila prvič postavljena 1. 1938. Med vojno vihro je bila požgana, nato obnovljena leta 1988. S prostovoljnimi delom in s prostovoljnimi prispevki faranov iz Stranj, planšarjev, bajtarjev in gasilcev.

Lepo je posvetilo v malem božjem hramu:

»Pozdravljena, snežna Gospa, kraljica nam bodi - sredi gora!«

Ko smo se verniki razhajali, so med nami in vse tja po širni planini zaigrale številne harmonike. Mali zvonček v lesenem zvončku je še vedno skoro poskočno pripovedoval vsem nam in seveda potrjeval, da je mir prevzel vse nas v času zmede, ki ga živimo.

In zvonček je potrjeval, da samo ob Nebeški materi nam je toplo in lepo, saj nam je Ona na svet prinesla: »Sonce.«

Ne smemo pa mimo enkratne planinske pogostitve, ki so nam jo pričarali gostoljubni planšarji in vsi dobri ljudje, ki stoje za njimi. Čutili

smo srce in roko č. g. župnika Berčana.

Radi hude suše, ki je prizadela tudi Veliko Planino, so usahnili studenci in hudo nam je bilo gledati žejno govedo, ki je iskalo osvežitev v kalnih blatnih mlakužah. In danes upamo, da je dobrodejni dež nalil sveže hladne vode in tako pogasil več tednov trajajočo žejo.

Dan je bil poln najlepših doživetij. Zanimiv je bil ogled lepo urejene župne cerkve v Stranjah. In spet smo občudovali veliko delo arhitekta Plečnika. Samo človek, ki globoko doživlja božjo veličino, lahko toliko nudi nam skromnim ljudem. Saj njegove velike umetnine so raztresene širom po Sloveniji. Velika je bila njegova sakralna umetnost in zato naj bo velika tudi naša vera in hvaležnost Bogu, da imamo tako velikega sina.

Evelina Pahor

Štiri sestre za Albanijo

Zagrebski kardinal Franjo Kuharič je v nedeljo, 16. avgusta, izročil misijonski križ štirim sestram usmiljenkam; dve sta Albanci, dve pa Hrvatice. Odšle so v Albanijo, ki se sedaj odpira tudi redovnikom in redovnicam.

Katoličani v Belorusiji

Po zadnjih statistikah so ugotovili, da je v Belorusiji kar lepo število katoličanov - 800.000, to je 8% vsega prebivalstva.

Nova sezona Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta

Tudi letos ponuja Slovensko stalno gledališče v presojo starim in novim abonantom, kot tudi vsem ostalim gledalcem, raznolik izbor del, s katerimi bo skušalo spodbuditi razmišljanje o nas samih in času, ki mu pripadamo, kot tudi o idejnih tokovih in žanrih iz prejšnjih obdobij.

Otvoritev nove sezone Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta bo 9. oktobra, s premiero »Hamleta v pikantni omaki« sodobnega italijanskega pisatelja Alda Nicolaja.

Abonenti bodo nato lahko sledili »Pokopanemu otroku« Sama Sheparda (gostovanje PDG iz Nove Gorice), »Češnjevemu vrtu« Antona Pavloviča Čehova (lastna produkcija, režija Boris Kobal), »Ob letu osorej« Bernarda Sladeja (Cankarjev dom), »Našemu mestu« Thorntona Wilderja (lastna produkcija, režija Adrijan Rustja), »Anatolu« Arthurja Schnitzlerja (gostovanje Drame iz Ljubljane) in slovenski noviteti nagrajenemu delu natečaja SSG za novo slovensko igro (lastna produkcija).

Slovensko stalno gledališče bo ponudilo še tri predstave izven abonmaja, in sicer »Nemirno leto« Iva Andrića (urpizoritev malega odra, priredba in režija Jože Babič), Andersena »Cesarjeva nova oblačila« (otročka predstava, režija Vladimir Jurc) in »Sen kresne noči« (poletna predstava na prostem, režija Mario Uršič). Ob teh bodo še ponovitve štirih del iz lanske sezone in šest gostovanj drugih gledališč iz Slovenije oziroma z Reke (gostovanje italijanske Drame).

V lastni produkciji bo tržaški ansambel izvedel kar sedem del, predvidene so ponovitve predstav iz prejšnje sezone in številna gostovanja, tako da bodo imeli gledalci v Trstu in Gorici priložnost videti kar dvajset uprizoritev.

44. Marijanski shod na Opčinah

Impozantna procesija v nedeljo, 13. t.m. na Opčinah, bi lahko bil tolažljiv dokaz, da je naša pripadnost Cerkvi in veri na višku. Toda kdor je poslušal homilijo škof. vikarja g. Vončina, ki je vzel v pretres stanje naših družin, se je moral zamisliti. Marsikomu se posreči pozabiti, da nas krst in drugi zakramenti ter božja beseda obvezujejo, da poglobljamo v sebi notranjega človeka.

Ali je v naših družinah še kako znamenje domačega svetišča? Svete podobe so marsikje romale v podstrežje, molitve ni več, o verskih stvarih se več ne pogovarjamo, ni skupnega bogoslužja. To je treba obnoviti, restavrirati svete podobe, pred katerimi so se zbirali naši predniki. Sveta znamenja morajo najti spet častno mesto v naših domovih. Družinski oče, ali kdo drug, naj bo svečenik tega ognjišča, kjer se zbirajo k skupnemu bogoslužju, molitvi in branju Sv. pisma, in vesela pesem naj odmeva Bogu v čast. Iz današnjega srečanja naj zraste trden sklep: obnoviti domače svetišče.

Niso redki primeri, da starša nista morda iste vere. Čeprav je to ekumenski problem, bi ne smel predstavljati posebnih težav, če drug drugega spoštujeta in se nihče ne more in ne sme odpovedati svojemu prepričanju. V ljubezni do Boga se odraža tudi ljubezen do sozakonca, da je sožitje možno brez vsiljevanja. Naša verska dimenzija naj črpa tudi iz sveže verske literature. O tolikih stvareh se znamo pogovarjati, le o verskih smo v zadregi, ali pa jecljamo.

Kaj pa, če nas sosedje vidijo moliti? Potem tudi današnja procesija nima nobenega smisla, če se Boga, če se Marije in naše vere sramujemo. »Kdor se bo mene in mojega evangelija sramoval pred ljudmi, njega se bom jaz sramoval pred svojim Očetom.«

Pohvalil je lepo število skavtske mladine, ki se je udeležila procesije

Novi deželni volilni zakon in slovenska manjšina

Problemi, ki jih prinaša novi deželni volilni zakon, niso le problemi stranke Slovenske skupnosti, temveč zadevajo tudi širše odnose v naši narodnostni skupnosti in koristi, ki jih ima manjšina od lastnih izvoljenih zastopnikov.

Novi volilni zakon zahteva od strank, da prebijejo visok »prag« v številu glasov, če naj dobijo zastopstvo v novem deželnem svetu (približno 13.000 glasov v enem okrožju, torej Trstu, Gorici, Vidmu, Tolmeču ali Pordenonu), drugače pa jim je dana možnost »volilnega povezovanja« za koriščenje ostankov.

Če želimo Slovenci v Furlaniji-Juljski krajini ohraniti deželnega svetovalca Slovenske skupnosti na volitvah, ki bodo 13. junija prihodnjega leta, sta na voljo torej perspektive krepitev in širjenja samostojnosti slovenske stranke.

O tem je razpravljalo deželno tajništvo Slovenske skupnosti na zadnji seji, 14. septembra v Nabrežini, ko je tudi sklenilo, da priredi v začetku oktobra celodnevni seminar za svoje izvoljene predstavnike in članke strankinih organov za razpravo o tem in pa o splošnem položaju naše skupnosti. Deželno tajništvo SSK je mnenja, da bo potrebno internacionalizirati naše probleme, če pristojne oblasti ne pokažejo resnične volje po preusmeritvi dosedanje politike tako na vsedrjavni kot na krajevni,

in jih vzpodbudil, naj iz podstrešja rešijo pozabe zaprašene svete podobe in jim poiščejo doma zopet častno mesto. Tako bo družina ne samo kraj, kamor hodijo jest in spat, temveč kjer se bodo čutili vsi bolj bratje in sestre istega nebeškega Očeta in njegove Matere Marije.

To je samo nekaj iz izčrpnega govora škof. vikarja g. Vončina, a so od vseh dosedanjih vrhunskih nagovorov morda najbolj zadeli v živo. Bog daj, da bi o tem razmišljali in bi letošnje Marijino slavlje bilo korak naprej pri obnovi naših družin.

F.V.

Zahvala

Župnijama v Sočergi in Movražu se toplo zahvaljujem za tako prisrčen sprejem in veliko udeležbo pri ponovitvi moje zlate maše v kraju, ki ga vedno ljubim in se čutim povezanega že 50 let, ko se je tam začela moja duhovniška služba.

Hvala za dar dveh lepih slik o sočerski in movraški cerkvi.

Marijan Živic

V KATOLIŠKI KNJIGARNI
LAHKO DOBITE
PRAVKAR IZŠLE PUBLIKACIJE

- VINKO VODOPIVEC, Moje Gosli, za moške in ženske zборе
- VINKO VODOPIVEC, Naša Soča, za mešane zборе
- VODOPIVČEV Zbornik - Goriški Muzej

Za dobro voljo

Dobita se materi teenagerjev.
»Moja hči mi sploh ničesar več ne pove. To me dela naravnost bolno.«
»Moja mi pa vse pove. Z živci sem čisto na koncu.«

*

Dva stara vojna kamarada.
»Kje si bil pa ti ranjen?«
»V Dardanelah.«
»O, tam mora pa zelo boleti!«

Rupa

V nedeljo, 27. sept., bo za našo cerkev izreden dan, odkrili in blagoslovili bomo nova barvna okna v cerkvi sv. Marka. Okna so delo Andreja Kosiča. Simboliko na barvnih šipah bo osvetlil Marko Vuk iz Mirna. Po obredu v cerkvi bo sledil kulturni program v prostorih pevskega zbora pri cerkvi.

Začetek ob 15. uri.

Župnijski pastoralni svet Rupa-Peč

Zbiranje vernikov pri Fari se nadaljuje

V nedeljo, 20. septembra, so potekla štiri leta, odkar neki goriški fotograf Dani trdi, da se mu prikazuje Mati božja na neki njivi pri Fari nedaleč od ceste Gorica-Gradišče. Zgodba traja že štiri leta, Dani pa še vedno trdi, da se mu prikazuje Marija. Tako je bilo tudi preteklo nedeljo popoldne. Zbralo se je dokaj lahkovernih ljudi, ki jim gre le za čudeže. Prišli so iz raznih krajev severne Italije. Pridružil se jim je tudi neki salezijanski duhovnik, ki je tam maševal. Dani je padel v zamaknenost,

podobno kot trdijo o vidcih v Medjugorju. Ko se je prebudil, je tudi on imel Marijino »sporočilo«. Sedaj hoče tam zgraditi pravo kapelico.

Stari latinski pesnik je dejal: »Ljudstvo hoče biti varano, torej varajmo ga!«

Sovodnje

V začetku meseca (2. in 3. septembra) se je mudila na Goriškem delegacija mesta Ljubljana pod vodstvom župana Jožeta Strgarja. Obsikali so vse tri slovenske občine in se seznanili z življenjem v njih. Zaključno srečanje je bilo v Sovodnjah. Spregovorili so vsi trije župani. V imenu domače sekcije in pokrajinskega tajništva SSK je visoko delegacijo slovenske prestolnice pozdravil Branko Černic. Poudaril je velik pomen, ki ga je imela Demokratska zveza prej, sedaj pa SSK za ohranjanje in pospeševanje manjšinskih pravic v zamejstvu. Župana Strgarja je še posebej zaprosil naj posreduje pri ministru Ruplu, da sproži postopek na vseh mogočih ištancih v Italiji, »da spremeni volilni zakon in s posebno točko v njem omogočijo neposredno izvolitev slovenskega predstavnika«. Nekaj podobnega je za manjšine že uresničeno v Sloveniji. Gospod Strgar je obljubil, da se bo osebno zavzel za pozitivno paritetno rešitev manjšinskega vprašanja na državni ravni. Na to temo sta spregovorila tudi slovenski konzul v Trstu Šušmelj in Hadrijan Koršič. Župan Strgar je pred predstavnikih slovenskih občin razgrnil vso pisano paleto v matični domovini: od posledic socializma, lanskoletne vojne, letošnje suše, do gospodarstva in sramožljivo nastajajoče demokracije.

Vsi udeleženci srečanj pa so si bili edini o potrebnosti takih srečanj s predstavniki matične domovine, saj se edino tako rušijo stvarne in umišljene pregrade. **Remo Devetak**

NOVOGORIŠKI MUZEJ in ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

Ob 40 - letnici smrti Vinka Vodopivca
v a b i t a na predstavitev

- Zbornika o Vinku Vodopivcu, ki ga je izdal Novogoriški muzej;
- Zbirka Vodopivčevih posvetnih skladb Moje gosli in Naša Soča slovenske katoliške prosvete.

Četrtek, 24. septembra, 1992 ob 20.30
v KATOLIŠKEM DOMU V GORICI

SODELUJEJO:

Mešani pevski zbor »Rupa - Peč«. Vodi Zdravko Klanjšček - Marjan Breclj - Slavica Mlakar - Slavica Plahuta - Franka Žgavec

PROSVETNO DRUŠTVO »PODGORA«

VINKO VODOPIVEC

v cerkveni glasbi
sodelujejo:

MoPZ »Provox« - Nova Gorica (Slovenija)

MePZ »Lipa« - Šempas (Slovenija)

MePZ »Podgora« - Gorica (Italija).

Spremna beseda: Jožko Kragelj.

Na orgle: Hubert Bergant

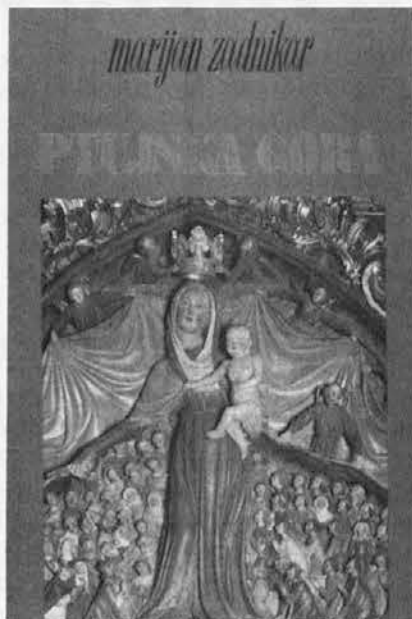
**Nedelja, 27. septembra 1992
ob 18.30**

**Cerkev Sv. Justa v Podgori
(Gorica)**

Režija Janez Povše

Vstop prost

Knjižne novosti - obvestila

Ptujska Gora - visoka pesem slovenske gotike je naslov knjige dr. Marijana Zadnikarja, ki je pravkar izšla pri založbi Družina v Ljubljani. Krasijo jo lepe fotografije, delo Marjana Smerketa, oblikovala pa jo je Marija Prelog. V tej zbirki so od istega avtorja izšle že naslednje knjige: Hrastovlje, leta 1988; Stična, leta 1990 in Slovenska znamenja, leta 1991.

V Katoliški knjigarni so na razpolago kasete Sv. Frančiška »Fonte d'Amore« in katalog razstave o podobnicah na Sv. Gori.

DAROVI

K.K. daruje: za lačne v Somaliji 900.000 in za Katoliški glas 100.000 lir.

Za novi skavtski sedež SGS: Norma Dalle Vedove v spomin na pok. moža Giovannija 50.000; Radenko Hlede v spomin na teto Feri 50.000; E.Q. 50.000 lir. Marija Rožič 20.000 lir.

N.N. daruje za slov. misijonarje in za slovenski Karitas po 50.000 lir.

V župnijski cerkvi v Rojanu bo v nedeljo, 4. oktobra, ob 9. uri pel pri maši s prenosom po radiu cerkveni pevski zbor iz Kanala. Sveto mašo bo daroval in govoril kanalski župnik g. Srečko Šuligoj!

Za misijonsko nedeljo 1992 dobite material na upravi Katoliškega glasa in sicer ovojnice, plakate in letake. Vse v slovenskem jeziku.

Širši odbor Zveze slovenske katoliške prosvete se bo sestel v ponedeljek, 28. septembra ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

sklicuje

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

V četrtek, 1. oktobra 1992
ob 20.30

v Župnijski Dvorani

»Anton Gregorčič«

v Štandrežu

Šport

Na Vrhu sv. Mihaela se je v športno-kulturnem centru Danica zaključil z zmago vogrsko moštva nad Cocktail barom iz Nove Gorice 7. memorial v malem nogometu Flavio Grillo. Turnir je organizirala mladina športnega odseka SKD Danica in je potekal pod pokroviteljstvom Kmečke banke, Hranilnice in posojilnice Sovodnje ob Soči in Kmečko-obrtne hranilnice Doberdob. Udeležilo se ga je 28 ekip iz Slovenije, Benečije, Furlanije in zamejstva.

Končna lestvica:

1. Vogrsko, 2. Cocktail bar, 3. Podnanos, 4. TNT Bajnšice, 5. T.I.G.R., 6. Taipana.

Družina poje

Skupina bratov Černic iz Števerjana na srečanju »Družina poje«

30. avgusta se je v štajerski vasi Andraž odvijalo že deveto tradicionalno srečanje »Družina poje«: to je pevska revija, katere se lahko udeležijo pevske skupine, ki so sestavljene iz družinskih članov.

Pred številno publiko (2000 ljudi) je nastopilo kar 19 družin in letos, prvič tudi skupine iz zamejstva (oziroma iz Italije, Avstrije in Madžarske).

Iz Furlanije-Juljske krajine sta se uspešno udeležili dve skupini: bratje Čebudini iz Benečije in skupine bratov Černic iz Števerjana, ki sta s tem dokazali, da sta v zamejstvu slovenska beseda in pesem še močni in živi.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

SLOVENSKA PROSVETA - TRST

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA - CELOVEC

Prirejajo od 10. do 18. oktobra

KOROŠKE DNEVE NA PRIMORSKEM

Na programu razstave, folklorni nastopi, dramske in pevske skupine, filmi, glasbeno srečanje, predavanja in okrogla miza.

radio

Spored od 27. sept. do 3. okt. 1992

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder. »Gusarji na obzoru.« 10.50 Boris Kobal in Sergej Verč v satiričnem kabaretu »Prežganka«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Tržaški štempiharji. 14.40 Pesmi miru. 16.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1941 - 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 1. del. 12.00 Okno na Arbat. 12.40 Cecilijanka 1991. Mešani zbor Štandrež vodi Valentina Pavo. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Otroški kotichek: »Svet za zaveso«. Piše Majda Mihačič. 14.30 Iz filmskega sveta: Pogledi na slovenski filmvideo. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«, poklon Kogoju ob 100-letnici rojstva. 18.00 Alpe - Jadran.

Torek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 2. del. 12.00 Otroci in igra. 12.40 Cecilijanka 1991. Moški zbor Štmaver vodi Gabrijel Devetak. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«. 18.00 Andrej Budal: »Na konju«.

Sreda: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.50 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 3. del. 12.20 Evergreeni. 12.40 Cecilijanka 1991. Pevska skupina Sovodnjska dekleta; vodi Sonja Pelicon. 13.20 »Na goriškem valu«. 14.30 Zvočne kulise. 15.00 Instrumentalni solisti. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«.

Četrtek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.55 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 4. del. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.20 Potpuri. 12.40 Cecilijanka 1991. Mešani zbor Oton Župančič iz Štandreža vodi Miran Rustja. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Evergreeni. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«.

Petek: 8.10 Po poteh Evrope. 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 5. del. 12.00 Halo, dober dan! Tu 362875. 14.10 Otroški kotichek: »Ena resna - ena smešna«. 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 15.00 Orkestralna glasba. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 8.40 Slovenska lahka glasba. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu, ki ga je priredila Glasbena matica 24. marca letos. 11.30 Odrpna knjiga. Ivo Andrić: »Most na Drini«. 6. del. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Skozi tančico molka. 17.10 Mi in glasba: »Suženj luči zvoka«.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 50.000

inozemstvo 70.000

zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA